

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 13.4.2012
COM(2012) 170 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**σχετικά με την ποιότητα των δημοσιονομικών στοιχείων που υποβλήθηκαν από τα
κράτη μέλη το 2011**

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την ποιότητα των δημοσιονομικών στοιχείων που υποβλήθηκαν από τα
κράτη μέλη το 2011

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1	Ιστορικό.....	3
2.	Κύρια συμπεράσματα που προκύπτουν από τα στοιχεία που υποβλήθηκαν το 2011 σχετικά με τα επίπεδα δημόσιου ελλείμματος και δημόσιου χρέους.....	3
2.1.	Επικαιρότητα, αξιοπιστία και πληρότητα	3
2.1.1.	Επικαιρότητα.....	3
2.1.2.	Αξιοπιστία	4
2.1.3.	Πληρότητα των πινάκων και δικαιολογητικά στοιχεία.....	4
2.1.4.	Συμπληρωματικοί πίνακες σχετικά με τη χρηματοοικονομική κρίση	6
2.1.5.	Ερωτηματολόγιο για τη διακυβερνητική δανειοδότηση	6
2.2.	Συμμόρφωση με τους λογιστικούς κανόνες και συνέπεια των στατιστικών στοιχείων	7
2.2.1.	Ανταλλαγή πληροφοριών και διευκρινίσεις.....	7
2.2.2.	Επισκέψεις διαλόγου και μεθοδολογικές επισκέψεις.....	7
2.2.3.	Ειδικές συμβουλές της Eurostat	8
2.2.4.	Πρόσφατα μεθοδολογικά ζητήματα.....	8
2.2.5.	Συνέπεια με τους σχετικούς λογαριασμούς της γενικής κυβέρνησης.....	9
2.3.	Δημοσίευση	9
2.3.1.	Δημοσίευση των συνολικών στοιχείων και λεπτομερείς πίνακες για τη γνωστοποίηση των στοιχείων.....	9
2.3.2.	Επιφυλάξεις σχετικά με την ποιότητα των στοιχείων.....	10
2.3.3.	Τροποποιήσεις των υποβληθέντων στοιχείων	11
2.3.4.	Δημοσίευση μεταδεδομένων (πίνακες απογραφής)	11
3.	Συμπεράσματα.....	11

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το άρθρο 8 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 479/2009 του Συμβουλίου (που τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 679/2010) για την εφαρμογή του πρωτοκόλλου σχετικά με τη διαδικασία του υπερβολικού ελλείμματος, το οποίο προσαρτάται στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας¹, ορίζει ότι η Επιτροπή (Eurostat) (εφεξής «η Eurostat») υποβάλλει τακτικά έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την ποιότητα των πραγματικών στοιχείων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη. Η εν λόγω ετήσια έκθεση παρέχει γενική αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τους λογιστικούς κανόνες, της πληρότητας, της αξιοπιστίας, της επικαιρότητας και της συνέπειας των στατιστικών στοιχείων. Η προηγούμενη έκθεση (σχετικά με τις γνωστοποιήσεις για το 2010) εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 11 Απριλίου 2011.

Η Eurostat αξιολογεί τακτικά την ποιότητα των πραγματικών στοιχείων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη καθώς και τους λογαριασμούς του τομέα της γενικής κυβέρνησης στους οποίους βασίζονται τα στοιχεία αυτά και οι οποίοι καταρτίζονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2223/96 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 1996, περί του ευρωπαϊκού συστήματος εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών της Κοινότητας (ΕΣΛ 95)². Η αξιολόγηση βασίζεται κυρίως σε στοιχεία σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της γενικής κυβέρνησης και στα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της γενικής κυβέρνησης. Η εργασία αυτή επικεντρώνεται σε παράγοντες που εξηγούν το έλλειμμα ή το πλεόνασμα της γενικής κυβέρνησης και τη μεταβολή του χρέους της γενικής κυβέρνησης. Τα κράτη μέλη αποστέλλουν τις πληροφορίες αυτές στη Eurostat δύο φορές τον χρόνο. Σε αυτές περιλαμβάνονται επίσης συμπληρωματικές πληροφορίες, όπως το «ερωτηματολόγιο που αφορά τους πίνακες γνωστοποιήσεων ΔΥΕ» και διμερείς επεξηγήσεις των κρατών μελών. Η Eurostat πραγματοποιεί, επίσης, τακτικές επισκέψεις διαλόγου στο πλαίσιο της ΔΥΕ με στόχο να διατηρείται ο συνεχής διάλογος με τα κράτη μέλη.

Η παρούσα έκθεση βασίζεται στις κύριες διαπιστώσεις και τα αποτελέσματα των εκθέσεων που υποβάλλονται στο πλαίσιο της ΔΥΕ το 2011, εστιάζοντας στην τελευταία περίοδο (Οκτώβριος 2011). Κατά περίπτωση, γίνονται συγκρίσεις με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν τον Απρίλιο 2011, καθώς και με τα στοιχεία του 2010.

2. ΚΥΡΙΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΤΟ 2011 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΕΠΗΠΕΔΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΡΕΟΥΣ

2.1. Επικαιρότητα, αξιοπιστία και πληρότητα

2.1.1. Επικαιρότητα

Απαιτείται από τα κράτη μέλη να αναφέρουν στην Επιτροπή τα προβλεπόμενα και τα πραγματικά δημοσιονομικά στοιχεία και τα στοιχεία ισολογισμών τους δύο φορές

¹ ΕΕ L 145 της 10.06.2009, σ. 1.

² ΕΕ L 310 της 30.11.1996, σ. 1.

το χρόνο, πριν από την 1η Απριλίου και την 1η Οκτωβρίου³. Κατά το 2011, η υποβολή στοιχείων στο πλαίσιο της ΔΥΕ κάλυψε τα έτη από το 2007 έως το 2011. Τα στοιχεία για το 2011 είναι αυτά που προβλέπονται από τις εθνικές αρχές, ενώ τα στοιχεία για τα έτη 2007 έως 2010 είναι τα πραγματικά (δηλαδή τελικά, ενδιάμεσα, προσωρινά ή κατ' εκτίμηση στοιχεία).

Η συμμόρφωση με τις προθεσμίες υποβολής των στοιχείων είναι συνήθως πολύ καλή. Κατά τη δεύτερη περίοδο αναφοράς του 2011, 26 κράτη μέλη υπέβαλαν τα στοιχεία τους πριν από τη νόμιμη προθεσμία της 1ης Οκτωβρίου. Οι ελληνικές αρχές υπέβαλαν τη γνωστοποίησή τους στις 7 Οκτωβρίου. Στην περίοδο αναφοράς του Απριλίου, όλα τα κράτη μέλη υπέβαλαν τα στοιχεία τους πριν από την 1η Απριλίου 2011, εκτός από την Ελλάδα (1η Απριλίου) και τη Γαλλία η οποία έστειλε τα προβλεπόμενα στοιχεία για το έτος 2011 στις 7 Απριλίου.

2.1.2. Αξιοπιστία

Πολλά κράτη μέλη αναθεώρησαν τα υποβληθέντα στοιχεία τους ύστερα από την αρχική υποβολή. Τον Οκτώβριο του 2011 υποβλήθηκαν 29 αναθεωρημένες κοινοποιήσεις από 18 χώρες, ενώ τον Απρίλιο του 2011 υποβλήθηκαν 36 αναθεωρημένες κοινοποιήσεις από 20 χώρες. Τα κράτη μέλη έστειλαν τις περισσότερες από τις αναθεωρημένες κοινοποιήσεις ανταποκρινόμενες σε σχόλια, ερωτήματα τεχνικού χαρακτήρα ή παρατηρήσεις της Eurostat, και οι εν λόγω αναθεωρημένες κοινοποιήσεις αφορούσαν διορθώσεις σφαλμάτων ήσσονος σημασίας, εσωτερικές ασυνέπειες ή εσφαλμένες καταχωρίσεις στους πίνακες.

Τα στοιχεία αναθεωρήθηκαν κατά περισσότερο από 0,1 ποσοστιαία μονάδα (π.μ.) του ΑΕγχΠ κατά τη διάρκεια των περιόδων αξιολόγησης για την Ελλάδα, την Πορτογαλία, τη Σλοβενία και τη Σλοβακία τον Απρίλιο και για τη Γερμανία⁴, την Αυστρία, τη Ρουμανία και τη Σλοβακία τον Οκτώβριο.

Οι ιρλανδικές στατιστικές αρχές παρείχαν ένα επικαιροποιημένο σύνολο πινάκων γνωστοποίησης της ΔΥΕ στις 24 Νοεμβρίου 2011, προκειμένου να διορθωθεί ένα σφάλμα που εντοπίστηκε στην ενοποίηση του χρέους της γενικής κυβέρνησης, (δεν επηρεάστηκε το καταγεγραμμένο δημόσιο έλλειμμα). Η Eurostat διευκρίνισε τις αναθεωρήσεις και δημοσίευσε τα νέα δεδομένα.

2.1.3. Πληρότητα των πινάκων και δικαιολογητικά στοιχεία

Η υποβολή των πινάκων γνωστοποίησης στοιχείων αποτελεί νομική υποχρέωση και είναι σημαντική για να μπορεί η Eurostat να παρακολουθεί σωστά την ποιότητα των στοιχείων. Το άρθρο 8 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 479/2009, όπως έχει τροποποιηθεί, ορίζει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να παρέχουν στην Eurostat τις κατάλληλες στατιστικές πληροφορίες:

³ Άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 3 του τροποποιημένου κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 479/2009.

⁴ Οι αναθεωρήσεις των στοιχείων ΔΥΕ της Γερμανίας αφορούσαν το έτος 2010 και προκλήθηκαν από τις τροποποιήσεις των βασικών δεδομένων για το καθεστώς FMS wertmanagement – μια προβληματική δομή της Hypo Real Estate (HRE)· με κατάταξη εντός του δημόσιου τομέα – για έλλειμμα: αύξηση κατά 0,9 π.μ. του ΑΕγχΠ κυρίως λόγω επαναξιολόγησης των επισφαλών στοιχείων του ενεργητικού που μεταβιβάστηκαν από την HRE και για το χρέος: μείωση κατά 1 π.μ. του ΑΕγχΠ λόγω της διόρθωσης της παρουσίασης απωλειών σε μετρητά στον ισολογισμό της.

«Ειδικότερα, (...) νοούνται:

(α) δεδομένα εθνικών λογαριασμών·

(β) απογραφές·

(γ) πίνακες γνωστοποίησης της ΔΥΕ·

(δ) πρόσθετα ερωτηματολόγια και διευκρινίσεις σχετικά με τις γνωστοποιήσεις».

Οι πίνακες γνωστοποίησης της ΔΥΕ συνίστανται σε τέσσερις κύριους πίνακες (σύνολα πινάκων). Η υποβολή των πινάκων 1 έως 3 της ΔΥΕ αποτελεί νομική υποχρέωση, ενώ η υποβολή του πίνακα 4 της ΔΥΕ συμφωνήθηκε από τα κράτη μέλη⁵. Οι πίνακες 1 και 2Α (κεντρική κυβέρνηση) καλύπτουν τα έτη 2007 έως 2011, ενώ οι άλλοι πίνακες καλύπτουν τα έτη 2007 έως 2010⁶.

Τα περισσότερα κράτη μέλη συμπληρώνουν όλους τους πίνακες της ΔΥΕ⁷. Ωστόσο, ορισμένα κράτη μέλη θα μπορούσαν να βελτιώσουν την πληρότητα των στοιχείων. Για παράδειγμα, στην έκθεση του Οκτωβρίου του 2011, για τους πίνακες 2 της ΔΥΕ, πέντε κράτη μέλη είτε δεν παρουσίασαν πλήρεις πληροφορίες για τη σχέση ανάμεσα στο ταμειακό υπόλοιπο και το πλεόνασμα/έλλειμμα της ΔΥΕ για όλους τους υποτομείς ή για όλα τα έτη είτε ανέφεραν ταμειακό υπόλοιπο ίσο με το πλεόνασμα/έλλειμμα της ΔΥΕ.

Για τον πίνακα 3 της ΔΥΕ δεν υπέβαλαν όλα τα κράτη μέλη όλες τις κατανομές. Συγκεκριμένα, δεν κοινοποιούνταν πάντα τα αναλυτικά στοιχεία που είχαν ζητηθεί για τις εγγραφές «δάνεια» και «συμμετοχικοί τίτλοι».

Το γεγονός ότι στους πίνακες 2 και 3 της ΔΥΕ λείπουν ορισμένα στοιχεία για κάποια κράτη μέλη μειώνει τη δυνατότητα της Eurostat να ελέγχει την αξιοπιστία των τελικών αριθμών για το δημόσιο έλλειμμα και χρέος. Αυτό με τη σειρά του οδηγεί σε μεγαλύτερη ανάγκη ελέγχου τέτοιων στοιχείων κατά τη διάρκεια των επισκέψεων στα κράτη μέλη.

Όλα τα κράτη μέλη απάντησαν στο «ερωτηματολόγιο που αφορά τους πίνακες γνωστοποίησης»⁸. Παρ' ότι η κάλυψη και η ποιότητα των απαντήσεων βελτιώθηκε σε σύγκριση με το παρελθόν, ορισμένες χώρες δεν υπέβαλαν όλα τα αναλυτικά στοιχεία που ζητούνταν στο ερωτηματολόγιο.

⁵ Βλ. δηλώσεις στα πρακτικά του Συμβουλίου της 22ας Νοεμβρίου 1993.

⁶ Η παροχή προβλεπόμενων στοιχείων στους πίνακες της ΔΥΕ, εκτός των πινάκων 1 και 2Α, δεν απαιτείται ρητώς στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 479/2009 του Συμβουλίου, όπως έχει τροποποιηθεί.

⁷ Αναλυτική περιγραφή του περιεχομένου των πινάκων αυτών παρέχεται στον δικτυακό τόπο της Eurostat. Βλ.: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page?_pageid=2373,58110711&_dad=portal&_schema=PORTAL

⁸ Το εν λόγω ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει δεκατρία τμήματα, στα οποία ζητούνται ποσοτικά και μερικές φορές ποιοτικά στοιχεία για αρκετούς τομείς, όπως οι φορολογικές συναλλαγές και οι συναλλαγές κοινωνικών εισφορών και με την ΕΕ, η αγορά στρατιωτικού εξοπλισμού, οι κρατικές εγγυήσεις, οι παραγραφές χρηματοπιστωτικών απαιτήσεων, οι εισφορές κεφαλαίου από το κράτος σε δημόσιες επιχειρήσεις, οι κοινοπραξίες δημόσιου και ιδιωτικού τομέα κτλ.

2.1.4. Συμπληρωματικοί πίνακες σχετικά με τη χρηματοοικονομική κρίση

Η Eurostat συλλέγει από τις 15 Ιουλίου 2009 ένα σύνολο στοιχείων σχετικά με τη χρηματοοικονομική κρίση σε βοηθητικό πίνακα. Το μέρος 1 του συμπληρωματικού πίνακα αφορά στοιχεία σχετικά με τις συναλλαγές που καταγράφονται στους λογαριασμούς εσόδων/δαπανών της κυβέρνησης και έχουν πραγματικό αντίκτυπο στο έλλειμμα/πλεόνασμα της ΔΥΕ. Το μέρος 2 του συμπληρωματικού πίνακα αφορά τα στοιχεία σχετικά με τα αποθέματα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που προκύπτουν από τη στήριξη των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Κάνει διάκριση μεταξύ των δραστηριοτήτων που έχουν όντως συμβάλει στα στοιχεία παθητικού του Δημοσίου (που περιλαμβάνονται στο δημόσιο χρέος) και των δραστηριοτήτων που μπορούν δυνητικά να συμβάλουν μελλοντικά στα στοιχεία παθητικού του Δημοσίου, αλλά προς το παρόν θεωρείται ότι εξαρτώνται από μελλοντικά γεγονότα (που δεν περιλαμβάνονται στο δημόσιο χρέος). Οι εν λόγω πίνακες παρουσιάζουν κρατικές παρεμβάσεις που συνδέονται άμεσα με τη στήριξη των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Δεν συμπεριλαμβάνονται τα μέτρα στήριξης για μη χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή τα γενικά μέτρα οικονομικής στήριξης.

Τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν το 2011 αφορούν την περίοδο από το 2007 έως το 2010. 20 κράτη μέλη αναφέρουν διάφορες παρεμβάσεις που πραγματοποίησε η κυβέρνηση στο πλαίσιο της χρηματοοικονομικής κρίσης. Η Eurostat δημοσίευσε σημείωμα παράλληλα με τις ανακοινώσεις τύπου για τη ΔΥΕ που αναλύει τα εν λόγω δεδομένα⁹

2.1.5. Ερωτηματολόγιο για τη διακυβερνητική δανειοδότηση

Από την γνωστοποίηση του Απριλίου 2011, τα κράτη μέλη παρέχουν επίσης στοιχεία σχετικά με τη διακυβερνητική δανειοδότηση. Η ανακοίνωση τύπου για τη ΔΥΕ περιλαμβάνει τις πληροφορίες αυτές, που επιτρέπει την ανάλυση των δανείων που χορηγούν τα κράτη μέλη για τη στήριξη δραστηριοτήτων σε άλλα κράτη μέλη (το 2010, κυρίως στην Ελλάδα).

Οι εν λόγω διακυβερνητικές δανειοδοτήσεις αυξήθηκαν σημαντικά στο πλαίσιο της χρηματοοικονομικής κρίσης και πρέπει να αφαιρεθούν από τον συνυπολογισμό του χρέους Μάαστριχτ της ΕΕ των 27 και της ζώνης του ευρώ, που υπολογίζεται σε ενοποιημένη βάση. Λόγω αυτής της ενοποίησης, το συγκεντρωτικό χρέος της ΕΕ των 27 και της ζώνης του ευρώ δεν ισούται με το αριθμητικό άθροισμα του χρέους των κρατών μελών (δηλαδή οι δανειοδοτήσεις μεταξύ κυβερνήσεων δεν περιλαμβάνονται, για να αποφευχθεί ο διπλός υπολογισμός).

Τα στοιχεία που αναφέρθηκαν στο ερωτηματολόγιο δεν περιλαμβάνουν ακόμα ποσά που αφορούν το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) καθώς αναφέρονται στην περίοδο 2007-2010. Για το 2011, αυτά τα στοιχεία θα συλλεχθούν από το ΕΤΧΣ.

⁹

Βλ.:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/government_finance_statistics/documents/Background_note_fin.crisis_Oct.2011_final.pdf

2.2. Συμμόρφωση με τους λογιστικούς κανόνες και συνέπεια των στατιστικών στοιχείων

2.2.1. Ανταλλαγή πληροφοριών και διευκρινίσεις

Κατά την περίοδο αξιολόγησης μεταξύ της προθεσμίας υποβολής, την 1^η Οκτωβρίου, και της δημοσίευσης των στοιχείων, στις 21 Οκτωβρίου 2011, η Eurostat επικοινωνήσε με τις εθνικές στατιστικές αρχές όλων των κρατών μελών για να ζητήσει περισσότερες πληροφορίες και να διευκρινίσει την εφαρμογή των λογιστικών κανόνων σε συγκεκριμένες συναλλαγές. Η διαδικασία αυτή περιλάμβανε την ανταλλαγή πολλών επιστολών μεταξύ της Eurostat και των εθνικών αρχών. Η πρώτη σειρά αιτημάτων για διευκρινίσεις στάλθηκε σε όλες τις χώρες πριν από τις 9 Οκτωβρίου. Η δεύτερη σειρά αιτημάτων στάλθηκε σε 14 χώρες και η τρίτη σειρά σε μία χώρα. Για ορισμένες χώρες η Eurostat ζήτησε αναθεωρημένους πίνακες γνωστοποίησης¹⁰.

2.2.2. Επισκέψεις διαλόγου και μεθοδολογικές επισκέψεις

Ο τροποποιημένος κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 479/2009 προβλέπει επισκέψεις διαλόγου και μεθοδολογικές επισκέψεις. Οι επισκέψεις διαλόγου στα κράτη μέλη πραγματοποιούνται σε τακτικά διαστήματα με σκοπό την αναθεώρηση των υποβληθέντων στοιχείων, την εξέταση μεθοδολογικών ζητημάτων, τη συζήτηση σχετικά με στατιστικές πηγές και την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τους σχετικούς λογιστικούς κανόνες, π.χ. σχετικά με την οριοθέτηση του δημόσιου τομέα, το χρόνο καταγραφής και την ταξινόμηση των συναλλαγών και υποχρεώσεων του Δημοσίου.

Οι μεθοδολογικές επισκέψεις πραγματοποιούνται μόνο σε περιπτώσεις που η Eurostat έχει εντοπίσει σημαντικούς κινδύνους ή προβλήματα όσον αφορά την ποιότητα των στοιχείων, ιδιαίτερα όταν αφορούν τις χρησιμοποιούμενες μεθόδους, έννοιες ή ταξινομήσεις. Το 2011 δεν πραγματοποιήθηκαν μεθοδολογικές επισκέψεις.

Κατά το 2011 η Eurostat διενήργησε τις ακόλουθες επισκέψεις στο πλαίσιο της ΔΥΕ: Πορτογαλία (17-18 Ιανουαρίου, 14-15 Απριλίου και 19-20 Σεπτεμβρίου), Ηνωμένο Βασίλειο (26-28 Ιανουαρίου), Δανία (31 Ιανουαρίου – 1η Φεβρουαρίου), Λετονία (15-17 Φεβρουαρίου 2011), Ισπανία (17-18 Φεβρουαρίου), Σλοβακία (28 Φεβρουαρίου – 1η Μαρτίου), Ελλάδα (21-23 Μαρτίου, 26-27 Σεπτεμβρίου και 10-11 Νοεμβρίου), Γερμανία (5-6 Μαΐου), Τσεχική Δημοκρατία (16-17 Μαΐου), Λουξεμβούργο (19 Μαΐου), Σλοβενία (23-24 Μαΐου), Ρουμανία (8-10 Ιουνίου, 20-22 Ιουνίου, 11-13 Ιουλίου και 26-27 Σεπτεμβρίου), Ιταλία (27-28 Ιουνίου), Εσθονία (4-5 Ιουλίου), Πολωνία (5-6 Σεπτεμβρίου), Φινλανδία (21-22 Νοεμβρίου), Βουλγαρία (28-30 Νοεμβρίου), Σουηδία (12-13 Δεκεμβρίου) και Κάτω Χώρες (12 Δεκεμβρίου).

Στα θέματα που συζητήθηκαν επανειλημμένα στο πλαίσιο των επισκέψεων περιλαμβάνονταν η ταξινόμηση των μονάδων εντός ή εκτός του τομέα της γενικής κυβέρνησης (δηλαδή των δημόσιων μεταφορών, της τηλεόρασης και του ραδιοφώνου, των νοσοκομείων και των πανεπιστημίων), οι εισφορές κεφαλαίου, οι συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα, οι ροές της ΕΕ και η καταγραφή των

¹⁰ Βλ. σημείο 2.1.

εγγυήσεων. Κάθε επίσκεψη οδηγεί σε μια σειρά σημείων δράσης για το κράτος μέλος που επισκέφθηκε η ομάδα της αποστολής. Η υλοποίηση αυτών των σημείων δράσης οδηγεί σε βελτίωση της ποιότητας των στοιχείων με την πάροδο του χρόνου.

Η Eurostat έχει επίσης αρχίσει να εφαρμόζει ένα πρόγραμμα «αποτελεσματικών» επισκέψεων διαλόγου στο πλαίσιο της ΔΥΕ στα κράτη μέλη, με σκοπό να εξετάσει την ποιότητα και την πληρότητα των αρχικών στοιχείων που χρησιμοποιούν οι στατιστικές αρχές για την κατάρτιση των στοιχείων της ΔΥΕ, και προκειμένου να συζητήσει τις ρυθμίσεις για τη διαχείριση της ποιότητας για την κατάρτιση των στοιχείων. Πρόκειται για σημαντικό στοιχείο του έργου της Eurostat για τη χρήση των ενισχυμένων εξουσιών εξακρίβωσης που παρέχονται με τον τροποποιημένο κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 479/2009, σύμφωνα με την προληπτική προσέγγιση που βασίζεται στην εκτίμηση του κινδύνου, η οποία περιγράφεται στην ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο με τίτλο «Για μια αυστηρή διαχείριση της ποιότητας στον τομέα των ευρωπαϊκών στατιστικών»¹¹. Ήδη από το 2011, πραγματοποιήθηκαν αποτελεσματικές επισκέψεις διαλόγου στη Γερμανία, τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία. Προβλέπεται ειδική ομάδα εργασίας σχετικά με τη «διαχείριση της ποιότητας των στατιστικών των δημοσίων οικονομικών».

2.2.3. *Ειδικές συμβουλές της Eurostat*

Τα κράτη μέλη συμβουλευόταν τακτικά τη Eurostat για την αποσαφήνιση διαφόρων εθνικών λογιστικών προβλημάτων σχετικά με μελλοντικές ή παρελθούσες ενέργειες. Η Eurostat παρέχει συμβουλές σύμφωνα με τις υφιστάμενες κατευθυντήριες γραμμές. Για τη συμμόρφωση με τη διάταξη περί διαφάνειας του τροποποιημένου κανονισμού 479/2009, η Eurostat δημοσιεύει τις συμβουλές της¹², εκτός αν το οικείο κράτος μέλος έχει αντίρρηση. Η Eurostat δημοσίευσε το 2011 τις ακόλουθες συμβουλές: την επεξεργασία του χρέους του οργανισμού σιδηροδρόμων Αυστρίας (Αυστρία), αλλαγές στο σύστημα συντάξεων (Πολωνία), την ταξινόμηση του έργου για το οδικό δίκτυο που έχει αναλάβει η Αυτόνομη Κοινότητα της Αραγονίας (Ισπανία), την ταξινόμηση του αρδευτικού δικτύου σε σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που έχει αναλάβει η Αυτόνομη Κοινότητα της Navarra (Ισπανία), την ταξινόμηση ενός αυτοκινητοδρόμου σε σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που έχει αναλάβει η Αυτόνομη Κοινότητα της Navarra (Ισπανία), τη διαχείριση έργων υποδομής (Ρουμανία) και την καταγραφή της αναδιάρθρωσης συσσωρευμένων ληξιπρόθεσμων οφειλών των δημόσιων επιχειρήσεων (Ρουμανία) τη μεθοδολογική επεξεργασία των παραγώγων συναλλάγματος που συνδέονται με το χρέος (ΔΥΠ) (Λετονία), εκ των προτέρων συμβουλές για τη στατιστική καταγραφή του σχεδίου κατασκευής και λειτουργίας του τμήματος του αυτοκινητόδρομου A1 Tuszyn-Pryzowice (Πολωνία), την εγγραφή μεταβιβάσεων της ΕΕ και της εθνικής συγχρηματοδότησης του Jeremie (κοινοί ευρωπαϊκοί πόροι για τις μικροεπιχειρήσεις και τις μεσαίες επιχειρήσεις) (Βουλγαρία), δύο συμβουλές για την εγγραφή του συστήματος εξόφλησης της Τράπεζας Ανάπτυξης της Βουλγαρίας (Βουλγαρία) και συμβουλή για την προκαταρκτική γνώμη της πορτογαλικής στατιστικής υπηρεσίας για την πιθανή μεταβίβαση ορισμένων στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων

¹¹ Βλ.: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/quality/documents/COM-2011-211_Communication_Quality_Management_EN.pdf

¹² Βλ.: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/government_finance_statistics/methodology/advice_member_states

του συνταξιοδοτικού ταμείου του τραπεζικού κλάδου προς το δημόσιο (Πορτογαλία).

2.2.4. Πρόσφατα μεθοδολογικά ζητήματα

Ως συνήθως, η Eurostat έδωσε ιδιαίτερη προσοχή στην εφαρμογή των κανόνων του ΕΣΛ95 και, ιδίως, των πρόσφατων αποφάσεών της. Οι αποφάσεις αυτές περιλαμβάνονται στο εγχειρίδιο σχετικά με το δημόσιο έλλειμμα και χρέος, η τελευταία έκδοση του οποίου δημοσιεύθηκε τον Οκτώβριο του 2010, και το οποίο τώρα υπόκειται σε διαδικασία τακτικής επικαιροποίησης.

Ζητήθηκε επίσης η γνώμη της Eurostat για τη στατιστική καταχώριση των μέτρων που λαμβάνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την αντιμετώπιση των δυσκολιών στην αγορά κρατικών ομολόγων. Το 2011 η Eurostat εξέδωσε τη στατιστική της άποψη για το ΕΤΧΣ¹³ και, επίσης, μια προκαταρκτική άποψη για τον προβλεπόμενο ευρωπαϊκό μηχανισμό σταθεροποίησης¹⁴. Η Eurostat δημοσίευσε επίσης σημείωμα καθοδήγησης σχετικά με δημόσιες «διαρθρώσεις μείωσης χρέους»¹⁵.

2.2.5. Συνέπεια με τους σχετικούς λογαριασμούς της γενικής κυβέρνησης

Οι προθεσμίες για την γνωστοποίηση που ορίζονται στον τροποποιημένο κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 479/2009, δηλαδή η 1η Απριλίου και η 1η Οκτωβρίου κάθε έτους, καθιερώθηκαν για να εξασφαλιστεί η συνέπεια με τους αντίστοιχους ετήσιους και τριμηνιαίους λογαριασμούς του δημόσιου τομέα, όπως αναφέρονται στη Eurostat στο πλαίσιο των διαφόρων πινάκων διαβιβάσεων του ΕΣΛ 95. Η Eurostat αναλύει συστηματικά τη συνέπεια των γνωστοποιήσεων ΔΥΕ με τους λογαριασμούς της γενικής κυβέρνησης στους οποίους βασίζονται τα στοιχεία. Για παράδειγμα, το σύνολο των δαπανών και των εσόδων της γενικής κυβέρνησης πρέπει να αντιστοιχεί στο έλλειμμα που δηλώθηκε.

Η συνολική συνέπεια των στοιχείων της ΔΥΕ με τους υποβληθέντες λογαριασμούς της γενικής κυβέρνησης στο πλαίσιο του ΕΣΛ95 βελτιώνεται όλο και περισσότερο τα τελευταία χρόνια, αν και η κατάσταση εξακολουθεί να είναι καλύτερη για τα μη χρηματοοικονομικά απ' ό,τι για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία. Τον Οκτώβριο του 2011, το ΑΕγχΠ και το χρέος ήταν συνεπή για όλα τα κράτη μέλη. Όσον αφορά τα στοιχεία για τον καθαρό δανεισμό/καθαρή δανειοδότηση, υπήρξαν πολύ μικρές διαφορές για 6 κράτη μέλη. Στις γνωστοποιήσεις 14 κρατών μελών εμφανίστηκαν δευτερεύουσας σημασίας αναντιστοιχίες μεταξύ των στοιχείων της ΔΥΕ και των τριμηνιαίων χρηματοοικονομικών λογαριασμών.

¹³ Βλ.: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/2-27012011-AP/EN/2-27012011-AP-EN.PDF

¹⁴ Βλ.: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/government_finance_statistics/documents/Eurostat's%20preliminary%20view%20on%20the%20recording%20of%20the%20futu.pdf

¹⁵ Βλ.: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/government_finance_statistics/documents/Eurostat%20Guidance%20on%20accounting%20rules%20for%20EDP%20-%20Financia.pdf

2.3. Δημοσίευση

2.3.1. Δημοσίευση των συνολικών στοιχείων και λεπτομερείς πίνακες για τη γνωστοποίηση των στοιχείων

Το άρθρο 14 του τροποποιημένου κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 14/479 ορίζει τα εξής: «*Η Επιτροπή (Eurostat) παρέχει τα στοιχεία του πραγματικού δημόσιου ελλείμματος και του πραγματικού δημόσιου χρέους, κατ' εφαρμογή του πρωτοκόλλου σχετικά με τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, εντός τριών εβδομάδων από τη λήξη των προθεσμιών γνωστοποίησης (...). Η εν λόγω παροχή στοιχείων πραγματοποιείται μέσω δημοσίευσης*».

Το δημόσιο έλλειμμα και το δημόσιο χρέος δημοσιεύθηκαν στις 26 Απριλίου και στις 21 Οκτωβρίου 2011 μαζί με όλους τους πίνακες γνωστοποίησης των στοιχείων, όπως κοινοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη.

Η Eurostat δημοσιεύει επίσης στον δικτυακό της τόπο τις ετήσιες και τις τριμηνιαίες στατιστικές δημόσιων χρηματοοικονομικών στις οποίες βασίζονται τα στοιχεία της ΔΥΕ, μαζί με τα στοιχεία για τις προσαρμογές των αποθεμάτων-ροών.¹⁶ Η Eurostat δημοσιεύει επίσης τις πληροφορίες που παρέχονται από τα κράτη μέλη σχετικά με κρατικές παρεμβάσεις στο πλαίσιο της χρηματοοικονομικής κρίσης¹⁷ και των στοιχείων για τον διακυβερνητικό δανεισμό.

Σύμφωνα με τον τροποποιημένο κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 479/2009, τα κράτη μέλη γνωστοποιούν τα πραγματικά στοιχεία του ελλείμματος και του χρέους τους. Τα περισσότερα κράτη μέλη γνωστοποίησαν στην Eurostat ότι θα δημοσιεύσουν όλους τους κοινοποιούμενους πίνακές τους.

2.3.2. Επιφυλάξεις σχετικά με την ποιότητα των στοιχείων

Η Eurostat εξέφρασε επιφύλαξη όσον αφορά την ποιότητα των στοιχείων που γνωστοποιήθηκαν από τη Ρουμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο στη γνωστοποίηση του Απριλίου 2011. Αυτές οι επιφυλάξεις αποσύρθηκαν με το δελτίο τύπου του Νοεμβρίου.

Ρουμανία: Η Eurostat απέσυρε την επιφύλαξη που εξέφρασε σχετικά με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από τη Ρουμανία στη γνωστοποίηση του Απριλίου 2011, λόγω της αβεβαιότητας σχετικά με τον αντίκτυπο ορισμένων δημοσίων επιχειρήσεων στο δημόσιο έλλειμμα, σχετικά με τη γνωστοποίηση των κατηγοριών του ΕΣΛ 95 «λοιπές οφειλές και χρέη», σχετικά με το είδος και τον αντίκτυπο ορισμένων χρηματοοικονομικών συναλλαγών και σχετικά με την ενοποίηση των ροών εντός του δημόσιου τομέα. Η Eurostat επιβεβαίωσε ότι στη γνωστοποίηση του Οκτωβρίου

¹⁶ Το τμήμα του δικτυακού τόπου της Eurostat για τα δημόσια οικονομικά (Government Finance) παρέχει στο κοινό τη δυνατότητα πρόσβασης σε στοιχεία που αφορούν στατιστικές σχετικά με τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος και τους σχετικούς λογαριασμούς της γενικής κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων, μεθοδολογικών αποφάσεων και εγχειριδίων, καθώς και των πορισμάτων των επισκέψεων διαλόγου στο πλαίσιο της ΔΥΕ: (http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/government_finance_statistics/introduction).

¹⁷ Βλ.: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/government_finance_statistics/documents/Background_note_fin.crisis_Oct.2011_final.pdf

2011, τα ανωτέρω στοιχεία καταγράφηκαν σύμφωνα με τη μεθοδολογία του ΕΣΛ95 και τα σχετικά εγχειρίδια.

Ηνωμένο Βασίλειο: Η Eurostat απέσυρε την επιφύλαξη που εξέφρασε σχετικά με τα στοιχεία που υπέβαλε το Ηνωμένο Βασίλειο στη γνωστοποίηση του Απριλίου 2011, λόγω της αβεβαιότητας σχετικά με τον χρόνο καταχώρισης των στρατιωτικών δαπανών. Η Eurostat επιβεβαίωσε ότι στη γνωστοποίηση του Οκτωβρίου 2011 το Ηνωμένο Βασίλειο περιέλαβε την αναγκαία προσαρμογή και καταγράφει τώρα δαπάνες στρατιωτικού εξοπλισμού με βάση τις παραδόσεις, όπως απαιτείται από τη σχετική απόφαση της Eurostat της 9ης Μαρτίου 2006.

2.3.3. Τροποποιήσεις των υποβληθέντων στοιχείων

Οι ανακοινώσεις τύπου της Eurostat για τη ΔΥΕ παρέχουν εξηγήσεις σχετικά με τις τροποποιήσεις των στοιχείων γνωστοποίησης του Ηνωμένου Βασιλείου¹⁸.

«Η Eurostat τροποποίησε τα στοιχεία του ελλείμματος και του χρέους που γνωστοποίησε το Ηνωμένο Βασίλειο για τα έτη 2008 έως 2010 (καθώς και για τα οικονομικά έτη 2008/2009 έως 2010/2011). Αυτό έγινε για να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με την κατευθυντήρια γραμμή της Eurostat της 16ης Μαρτίου 2011 σχετικά με τις χρηματοοικονομικές διαρθρώσεις μείωσης χρέους, όσον αφορά την Bradford & Bingley (B&B) και τη Northern Rock Asset Management (NRAM). Τα στοιχεία του ελλείμματος που δηλώθηκαν αυξήθηκαν κατά 360 εκατ. GBP (0,03% του ΑΕγχΠ) το 2008 (καθώς και κατά το οικονομικό έτος 2008/2009), κατά 571 εκατ. GBP (0,04% του ΑΕγχΠ) το 2009 (καθώς και κατά το οικονομικό έτος 2009/2010) και κατά 1.023 εκατ. GBP (0,07% του ΑΕγχΠ) το 2010 (καθώς και κατά το οικονομικό έτος 2010/2011). Τα στοιχεία του ελλείμματος που δηλώθηκαν αυξήθηκαν κατά 32.374 εκατ. GBP (2,26% του ΑΕγχΠ) το 2008 (καθώς και κατά το οικονομικό έτος 2008/2009), από 19.969 εκατ. GBP (1,43% του ΑΕγχΠ) το 2009 (καθώς και κατά το οικονομικό έτος 2009/2010) και κατά 56.821 εκατ. GBP (3,90% του ΑΕγχΠ) το 2010 (καθώς και κατά το οικονομικό έτος 2010/2011).

2.3.4. Δημοσίευση μεταδεδομένων (πίνακες απογραφής¹⁹)

Ο τροποποιημένος κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 479/2009 ορίζει ότι οι πίνακες απογραφής της ΔΥΕ συγκαταλέγονται στις στατιστικές πληροφορίες που πρέπει να παρέχουν τα κράτη μέλη, ώστε η Eurostat να είναι σε θέση να ελέγχει τη συμμόρφωση με τους κανόνες του ΕΣΛ 95. Ορίζει, περαιτέρω, ότι η δημοσίευση αυτών των πινάκων απογραφής σε εθνικό επίπεδο είναι υποχρεωτική. Η Eurostat δημοσίευσε τους πίνακες απογραφής όλων των κρατών μελών. Εκτός από το Λουξεμβούργο και τις Κάτω Χώρες, όλα τα κράτη μέλη δήλωσαν ότι έχουν δημοσιεύσει τους πίνακες απογραφής της ΔΥΕ σε εθνικό επίπεδο.

¹⁸ Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 του τροποποιημένου κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 479/2009 του Συμβουλίου, η Επιτροπή (Eurostat) μπορεί να τροποποιήσει τα πραγματικά στοιχεία που έχουν γνωστοποιηθεί από κράτη μέλη και να παράσχει τα τροποποιημένα στοιχεία και μια αιτιολόγηση της τροποποίησης, εφόσον υπάρχουν αποδείξεις ότι τα πραγματικά στοιχεία που διαβιβάστηκαν από τα κράτη μέλη δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 8 παράγραφος 1.

¹⁹ Πίνακες απογραφής των μεθόδων, των διαδικασιών και των πηγών που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνθεση των πραγματικών στοιχείων για το έλλειμμα και το χρέος και οι σχετικοί δημόσιοι λογαριασμοί.

Η Eurostat βρίσκεται σε διαδικασία δημιουργίας μιας νέας μορφής πινάκων απογραφής της ΔΥΕ που συνεπάγεται διαρθρωτικές αλλαγές και απαιτεί πιο λεπτομερείς πληροφορίες (για παράδειγμα όσον αφορά τις διαδικασίες κατάρτισης, την οριοθέτηση του δημόσιου τομέα, συγκεκριμένες συναλλαγές, τη διαχείριση ποιότητας και τις αποτελεσματικές πηγές δεδομένων κ.λπ.).

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Eurostat συμπεραίνει ότι το 2011 εξακολούθησε να σημειώνεται πρόοδος όσον αφορά την ποιότητα των δημοσιονομικών στοιχείων. Γενικά, τα κράτη μέλη παρείχαν καλύτερες πληροφορίες, τόσο στους πίνακες γνωστοποίησης της ΔΥΕ όσο και σε άλλες σχετικές στατιστικές καταγραφές. Σε γενικές γραμμές, η συνέπεια των στοιχείων της ΔΥΕ με τους υποβληθέντες δημόσιους λογαριασμούς του ΕΣΛ 95 είναι ικανοποιητική και υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης από χρηματοοικονομικής πλευράς.

Εκφράστηκαν επιφυλάξεις σχετικά με την ποιότητα των δεδομένων που γνωστοποίησαν το 2011 η Ρουμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο στη γνωστοποίηση του Απριλίου 2011. Οι επιφυλάξεις αυτές αποσύρθηκαν τον Νοέμβριο 2011. Ωστόσο, το Ηνωμένο Βασίλειο εξακολουθεί να χρειάζεται μια τροποποίηση.

Παρά τις αναγνωρισμένες βελτιώσεις, εξακολουθούν να υπάρχουν κάποια ζητήματα ως προς τη συμμόρφωση με τους λογιστικούς κανόνες και την πληρότητα και τη συνέπεια ορισμένων από τις παρεχόμενες στατιστικές πληροφορίες. Για παράδειγμα, ορισμένα κράτη μέλη πρέπει να βελτιώσουν την πληρότητα των στοιχείων σε επίπεδο κατώτερο του εθνικού, ενώ άλλα θα μπορούσαν να βελτιώσουν την παρακολούθηση των διαρθρώσεων μείωσης του δημόσιου χρέους που καθορίστηκαν ως αποτέλεσμα της χρηματοοικονομικής κρίσης.

Η Eurostat, ως εκ τούτου, καλεί τα κράτη μέλη να συνεχίσουν να επενδύουν στην ποιότητα των στατιστικών για τα δημόσια οικονομικά με σκοπό να επιτευχθεί περαιτέρω το επιθυμητό επίπεδο ποιότητας όσον αφορά τη συμμόρφωση με τους σχετικούς λογιστικούς κανόνες, την πληρότητα, την αξιοπιστία, την επικαιρότητα και τη συνέπεια των δημόσιων στοιχείων, συμπεριλαμβανομένης της καλύτερης διαχείρισης της ποιότητας των αποτελεσματικών ροών δεδομένων που τροφοδοτούν τα στοιχεία για το δημόσιο έλλειμμα και χρέος της ΔΥΕ.